

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсүүм
гээтхалэм
къышгээжьагаа кындыкы

№ 58 (21312)

2017-рэ ильэс

МЭФЭКУ
МЭЛҮЛФЭГҮҮМ и 6

Голос адыга Адыгэ

къыхэтутыгъехэр ыкы
нэмүүк къэбархэр
тисайт ижүүлөттүүх
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Хахъохэмрэ гумэкыгъохэмрэ нэрылъэгъоу

Адыгэ Республикаам и Лышъхъэ ишшэрийлхэр пээльэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцкээр Къумпыл Мурат тигъусэ Кошхэблэ районым ит къуаджэу Фээд щылагъ. Псэупэм хэхъоныгъэу ышыхэрэм, цыфхэм гумэкыгъоу яхэм зашигъэгъозагъ, псэольэ заулэ зэригъэлэгъугъ.

Къоджэ дэхьаплэмын Фээд тель лъэмиджым Къумпыл Мурат къыщыуцугъ. Ар 1954-рэ ильэсүүм ашыгъ. Пстэумки метри 144-рэ икъыхъагъ, метри 7,5-рэ ишъомбгъуагъ. Лъэмиджым ушызеконкэ шынэгъончэу зэрэшмынтым къыхэкэе 2016-рэ ильэсүүм бэдзэогъум и 1-м зэфашыгъагъ. Авто-

мобилхэр зэрэрикъорэм къыхэкэе ыкы ооц лъэшэу къызешхыкэ пхээу зыхашкыгъяар зэхэтэ-къоштыгъэ, лъэмиджир зэхаощтыгъэ. Ильэсүүм къыклоц 3 — 4 гэцэ-къэжынхэр щашыщтыгъэ. Адыгэ Республикаам илэпчээгъэнэ фонд къыхэхыгъе мылькумкээ ми гумэкыгъор дэгээзыжыгъэ хуугъэ. Сомэ

миллиони 10-кэ лъэмиджир зэтирагъэпсыхыагъ. Ар гъучи пкыгъохэм аягъ, хэушхъафыкыгъэ бетон ракларь ыкы асфальт тыралхъажыгъ. Джащ фээдэу лъэркыло гъогухэр зэтирагъэпсыхыагъэ, мы чыплэр къэзигъэнэфирэ пкыгъохэм щагъэуцугъэ.

(Икъух я 2-рэ н. ит).

Щынэгъончъэним иамалхэр Адыгейим щызэрахъащых

Санкт-Петербург иметро терактэу къышхъугъэм епхыгъэу Адыгейим и Лышъхъэ ишшэрийлхэр пээльэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцкээр Къумпыл Мурат Адыгэ Республикаам терроризмээ пэшүекъогъэнмкээ икомиссие, иоперативнэ штаб, рэхъатныгъэр къэхъумэгъэнимкээ икоординационнэ зэукээ язимычээзу зэхэсигъо зэхищагъ.

Цыфхэм ящынэгъончъагъэ къэхъумэгъэнимкээ, мэхъаншо зиэлээхээм террористическэ актхэр ашызэрэмханхэмкээ юфтхэбээ тедээз зэхэцэхэм зэхэсигъо хэлэжьагъээр атегушигъагъэх.

Республикам и Лышъхъэ ишшэрийлхэр пээльэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцакээрэм зэрэхигъеунэфыкыгъэмкээ, цыфхэм адэгүүцээгъэн, сакъынхээ зэрэфаар агурыгъэгъэн фэе. Джащ фэдэу Къумпыл Мурат лъэнэйкоо заулэхэу нахь зыщысакъынхэ фэе ашызэрэмханхэм зыщызэуцугъэ.

рэч чыплэхэр, зыгъэпсэфыплэхэр, транспорт уцуулэхэр ыкы нэмийкхэр ары. Терактхэр зэрэхъумханхэмкээ юфэу ашлагъэм хэбзэхъумэкло къулыкъухэм ялаажхэр къатегушигъагъэх.

Урсынм щынэгъончъэнимкээ ифедеральнэ къулыкъу Адыгэ Республикаамкээ и Гээлоришланэ специалистхэм Джаджэрэ Хяджэхүрэе ямшюокуятуу станцихэм ятранспорт инфраструктурэ террористическэ актхэм зэрашыухумагъэр зэрагъяшлагъ. Зигуугуу къэтшыгъэстанцихэм щынэгъончъэним иамал тедзэхэр ашызэрэмханхэм унашьо ашыгъ.

Ткыуачэ зэхэльэу тыпэуцужын фае

Адыгэ Республикаам инахъыжхэм я Советрэ Адыгэ Республикаамкээ заом, Юфшэнам, Узшыгъэ Кыуачэхэм ыкы хэбзэхъумэкло къулыкъухэм яветеранхэм (пенсионерхэм) я Советрэ ахэтхэм Санкт-Петербург дээт метрополитенам мамыр цыфхэр зэрэшчукыгъэхэр агу къео, бзэджашэхэм язекуакээ лъэшэу аумысы.

Зэрэхэгъэгоу тыригъусэу терроризмээ ыпкэ къикэу хэклидагъэхэм тафешыгъо ыкы щымылэхжхэм януагъохэмрэ ягупсэхэмрэ тафэхъяусыгъ. Фыкъоныгъэ зиэхэм япсуныгъэ шлэхэу зыпкэ иуцожынэу тафэльяо.

Тихэгэгогъухэм тяджэ экстремизмээрэ терроризмээрэ ашшэуекло бэнэнгъэмкээ зекэми ткыуачэ зэхэлхъанэу.

Нахъыжхэм я Совет и Тхъаматэу

Гыукэл Нурбий

Ветеранхэм я Совет и Тхъаматэу

Кыоджэ Аслын

Апэрэу Адыгейим щэкло

Урсынм Федерацем шхъафит бэнакъэмкээ изэнэкъоу республикэ спорт Унэшхуу «Ошьутенэм» щэкло. Зэукэгъуухэм якъызэхуун фэгъэхыгъэ зэхахьем Адыгэ Республикаам и Лышъхъэ ишшэрийлхэр пээльэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцкээр Къумпыл Мурат, нэмүүк Ишхъяэтхэр хэлэжьагъэх.

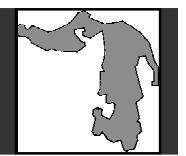
— Шхъафит бэнакъэмкээ Урсынм иныбжыкъэхэм язэлукэгъуухэр Адыгэ Республикаам зэрэшчукъохэрэ мэхъэнэ ин етэти, — кынчиуагъ зэхахьем Къумпыл Мурат. — Физкультурэм, спортым ныбжыкъэхэр апшэгтэгэнхэмкээ, цыфхэм япсуныгъэ гээпэйтэгэнхэмкээ непэрэ зэлукэл шлэгэшхо къытшт.

Спортышом гъэхъагъэ щызышыгъэхэм щысэшү щылэнгъэм къызэрэшагъэльяньорэр, спортым ныбжыкъэхэрэ тиеспублике нахьыбээ зэрэшчукъуэр Къумпыл Мурат хигъэунэфыкыгъэх. Урсынм спортым бэнэнхэмкээ и Федерацие ипрезидентэу Михаил Мамиашвили Адыгэ Республикаам зэнэкъоуруу зэрэшчукъорэм ыгыэгушхуагъ.

— Мынг фэдиз цыф спортым зэрээфицагъэр сыда зымыуасэр?! Тигуалэу бэнэгъуухэм тяллыщт, — кынчиуагъ М. Мамиашвили.

(Икъух я 8-рэ н. ит).

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Хахъохэмрэ гумэкыгъохэмрэ нэрылъэгъоу

(Иклэвх)

Фэдз ѿцынчайраа нахынжийн
рэзэнтийн гүшүүлэхэр Күумпилын
Мурат кынфагъэзагъэх. Кьюа-
джэм нэмийн гумээгээхэд зээ-
шлэхьгээн фаехэр зэрэдэль-
хэр нэүжжим пашэм кын-
туягъ. Ахэм аяцш «Іэпүүлэгүү
псынкээр» кьюаджэм дахынжын-
нэу зэрэфэмьехэр. Адыгэ Рес-
публикин псаундигъэр къэхүү-
мэгжинийнкээ иминистрэу Мэ-
рэтыкьо Рустем мыш фэгье-
хыгъяа къоджэдэсхэм гүшүү-
лэгүү афэхь уг. Аш къызэри-
туягъэмкээ, зы диспетчер кью-

лыкъу ашылжыгъэх нахъ мышшеми, «Іэпүіэгъу псынкіэм» имашине куаджэм кыздэнштт, охътэ кіекіым кыкыцоң сымаджэм медицинә Іэпүіэгъур нэсчын.

Кыуаджэу Фэдэз районым ит
псэүпэхэм зэрэлчэйжээм кыы-
хэкэу мэштогъеклосэ къулькъур
игъом къэсырэп. Аш къоджэ-
дэсхэр зэргийгумэкъыхэрэри
джащ фэдэу Къумпыыл Мурат
къыралыаг.

— Шъуильэухэр амалэү ти-
лэм ельтыгъэу зэшотхыщых,
— кылугъ Къумпыл Мурат.

— Непэрэ мафэм демографи-
ем ылъэныкъоқлэ республикэм
гумэкъыгъо зэрилэр кыхзэгъэ-
шы сшоигъу. Сабыеу къехъу-
рэм ипчагъэ нахьыбэ хъуным
пстэуми тынаэ тедгъэтын фае.
Гущылэм пае, блэкъыгъэ илъэ-
сым Фэдз сабый 17 къылъ-
хъугъ, зидунай зыхъожьыгъэр
33-рэ мэхъу. Мы пчагъэхэм
уагъэрэзэнэу щитэп, арышь-
ылекъ къызэрэслуагъэу, мы
юфыгъом изэшхоян мэхъянэ-
шхо еттын фае.

КІОЖВИЙ СВІДЧИТЬ ВСІ УСІМ ПОМІ

**Адыгэ Республика
шІэнныгъэм, литературэм
ыкІи искуствэм
альэнныкъокІэ и Къэралыгъо
шІухъафтынхэмкІэ
Адыгэ Республика
и Лышъхъэ дэжь
щызэхэщэгъэ Комиссием
къеты**

Адыгэ Республикаем шлэныгъэм, литературам ыкчи искучствам альэныкъокэ и Къэралыгъо шлухъафтынхэмкэ Адыгэ Республикаем и Лышьхъэ дэжь щыззэхшэгъэ Комиссием макъе къегъэу 2017-рэ итъесым Адыгэ Республикаем шлэныгъэм, литературам ыкчи искучствам альэныкъокэ и Къэралыгъо шлухъафтынхэр зыфагъэшьушашэмэ хъунэу къагъэлъягъо аштои-гъюэмкэ документхэр аштеу зэраублэрэмкэ. Адыгэ Республикаем шлэныгъэм, литературам ыкчи искучствам альэныкъокэ и Къэралыгъо шлухъафтынхэм яхъилгээ Положениемрэ Комиссием документхэр зэрэрахылгээрэ шыккэмрэ мыщ къыкъэлъыклоу къыхатуутых.

хэтэүүтэй.

2017-рэе ильясым мэkyуогүм и 1-м нэс докумэнтхэр мыш фэдэ чыпілэм кырахыллэн альэкшицтэй. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 199, я 25-рэ каб.; телефонуу зарыгъозштхар; 57-13-57; 52-55-14.

(Къыкъадыкъорар я 7-ра н ит.)

Хабзэр зыукъогъэ пцэжъяяшэр къяубытыгъ

Республикэм ипсыыгъып! Эхэм мэлыльфэгъум и 1-м къыштэгъэжьагъэу мэкъуогъум и 1-м нэс хытыукийн пцэктэнтфийн пцэжьые аашшэн фимытхэу унашьо ашыгъ.

Полицием илофышіәхэм оперативнә һофтхъабзәхәр Төуцожь районым ышыз-рахъәзә, хәбзәнчъәу пцәжъые щешәхәу къыхагъәшшыгъ. Полицием ипатруль къул-лыкъу илофышіәхәмәр Росрыболовствәм и Азовэ-хы Шүңгә чыпілә гъэйорышланлә и Адығәс къутамә инспекторхәмәр Төуцожь районым ыштышы илтәс 60 зыныбжъ хъульғығызъер Пышызә сыйығыбыләм пнажынчы шешәу къаубұтынгъ.

— Хабзэу щылэр ыукупээ хүульфыгээр
пцэжьые ешээштэг. Аш пцэжьые 40-рэ
метрэ 90-рэ зикыхъэгээ хъытыурэ кыы-
лахыгээх, — кытыгь Адыгэ Республикаэм
хэгээгу клоцI loфхэмкээ и Министерствэ
ипресс-къуулыкъу.

Мы хэбзэукъоныгъэм фэгъэхыгъэу административнэ протокол зэхагьэуцаагь.

Нэбгырэ 52-мэ пшъэдэк Ыжь арагъэхьышт

Гъэтхапэм и 29 — 30-м Адыгэ Республикаем шъолъыр Йофтхъабзэу «КІэлэнЫкыкы ТысыпI» зыфи Йорар шыкIуагь.

Кіләңцықұхәр зықәфәре гъо-
гу хъуль-шілғаңжәхәр дәгъезы-
жылыңанхәм ар фәлорышлағъ.
Ны-тыхәм ясабыйхәр автомо-
билькіе мытәрәзәу зәрәзара-
щәхәрәм илоғығы непекі дә-
гъезығъе хъурәп. Мы хәбзәу-
кыонығъәм тазырәу сомә мини
3-у къыдыхилтүтәрәм фәдиз
ныләп хәушъхъафықығъе кә-
леңциқұл түсніләм шүзәри
кығъе тұысыпіәр зымығъәфе-
дәхәрәм япхығъ.
Лъытәндығъе зығәтшшырә ны-
тыхәр! Адигә Республиқам хә-
гъэгу kloçl Ioфхэмкіе и Мини-
стерствә и Къералығъо авто-
инспекции шъугу къегъекы-
жы: шъуисабыйхәр хәушъхъа-
фықығъе тұысыпіәм исхәу къе-
шүщәцкынхәу щыт ықи ар
шәркіе шалхұз ашылсаң фә-

Пчэдүйжып уахътэм зэрахъэгье улпъэкунхэм кызыэрэгъялэгъяа мкэ, администривнэ хэбзэукүоногтээ 80 куулыккушэхэм кыхагъяа шырж, шьоркэ шэпхээ шьхэээн фад. Гъогурыкённым ишапхээхэр бъяэцкэнныр — кэлэцыкүхэм ящынэгъончыагээ ыльяасу зэрэштыр зышышумыгъяа гупш!

ЛЫУНЭЕ Тимур.

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэр лъэшэу гухэкI щыхъоу Адыгэ Республикем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу Бастэ Хыисэ Джанхъот ыкъом фэ-тхъаусыхъэ ыш дунаим зэрехыжъыгъэм фэш.

«Тыгъэм тыпэгушуатэ»

Джа ціэр зиэ социальнэ юфхъабзэр кіләцыкы ыгыпэу N 32-м джырблагъэ щыкыаагь. Аутизм мэм епхыгъэ къэбарыр цыфхэм альгъээсынэм и Дунэе мафэ ар фэгъэхыгъагь.

2008-рэ ильэсүм къыштэгъэжьагъэу мэлыльфэгъум и 2-м ар хагъеунэфыкы хуугъэ. Сыда пломэ, дунаим щагъеунэфыгъэ пчагъэхэм къышэрэтирэмкэ, миллион 70-м фэдизир мы узым егъегумекы. Гухэл нахьмышеми, а пчагъэм ильэс къес хэхъо.

Мы узым ыпкы къикыкы цыфхэм ипсхихескэ хэхъонигъэ зэшээкъо, аш даю ыбзэ ыкы изеклоке-шыкыкхэр, ипльакэ зэшонех.

Мы купым хэхъэр сабийхэр социальнэу щылэнгъэм хэгъэгъозгъэнхэм фэш мысамджэхэм ахагъэтысхэх, щылэнгъэм фапху. Кіләцыкы ыгыпэу N 32-м аутизмэр зиэ нэбгыриту чэс. Кіләгъэдже купым ипащэу Владлена Кононовар ахэтэу зэрэхуухыагъэмкэ, мыш фэдэ сымаджэхэр зэрыс унагъохэм зэрэхтэх агурагъэонэу юфхъабзэр зэхашагь. Аш нэбгыри 160-рэ фэдиз хэлэжьагь. Аутистхэм яласу уцышом фэдэхэу шар зэхэпхагъэхэр уашьом дагъэбяягъэх. Мультифильмэу «Про Диму» зыфиорэр кіләцыкы хэм къафагъэлэгъуагь. Зипсануныгъэ зэшыкыаагъэхэм фыщытыкэ тэрээ афырье хуу-

нимкэ мыш фэдэ мультифильмэхэм яшуагъэ къекло.

Джащ фэдэу, кіләцыкы ыгыпэу ны-тыхэм апа къэбархэр къышыцыраулыре чыпэхэм мы узым иофхъохэм афэгъэхыгъэ тхыгъабэхэр ашалыгъунх амал ялагь. Бэшагъэп мы учреждением а лъэнкъомкэ иофшэн зигъэпсырэр, аушикы зэфэшхъафхэр къышэрэхахытхэм пыльых.

Владлена Кононовам къышэрэриуагъэмкэ, ыгыпэу мъесенгъэмкэ исистемэ зэхэт

дашшэцтыр къыхахы. Аш ишуагъэкэ сымаджэм игупшысаклы, ишыкы-амалхами ахэхъошт. «Тыгъэм тыпэгушуатэ» зыфиор юфхъабзэм ишуагъэ къеклонэу алтыте.

Аутизмэм и Дунэе мафэ ипшъэрыль шхъяла — мы узыр зиэ цыфхэм іэпшэгъуэзэрафхэхун фаер, ахэм афэгъэхыгъэ къэбарыр пстэуми альбигъээсынир, обществэм ынаа узым нахь къытырыга-гэдзэнир арх.

ІШШЫНЭ Сусан.

Зыныбжь хэклотагъэхэм ящиинэгъончъагь

Гъогурыкыоним хэлэжьэрэ пстэуми анахь тэсхаплэхэр нэжь-лужжэхэмрэ кіләцыкыхэмрэ арх. Аныбжь ыкы яамал ялтыгъэу мыхэр щынэгъо чыпэе инфэнхэм альбигъэшт.

Аш даю, водительхэм язекуаки, культурэу ахэлтыр шапхъеу щылэнхэм зэрэнэмысихэрэр нахьижхэм хагъэунэфыкыгь, юфхъоу гъогурыкыонимкэ зэуалэхэрэр къалтагьэх.

Къалэм дэс нэнэххэм ыкы тэтэжхэм япсаунгыгъэ, ящылэнгъэ къызэтенэнхэмкэ, щынэгъо чыпэе тогом щимынхэмкэ мыш фэдэ юфхъабзэхэм яшуагъэ къеклоним гъогурыкыоним щынэгъончэнхэмкэ Къэралыгъо инспекцием икуюлкушшэхэр щэгугъых.

**Виталий ЗАГАЙКО.
Полицием иподполковник.**

Пэшборыгъэш юфхъабзэ «Зыныбжь хэклотагъэхэм тываа тедтээтыныр» зыфиорэр инспекторхэм рагъэлокыгыгъ — щагуу пэсүпхэхэм адэс нэнэхжхэм зэдэгүүшгээгъухэр адашыгъях. Пчыхъэрэ къышыцыруулыкэ нэфынэр къэзитыре пкынхъохэр зыхальхъанхэу зэрэштыр, ахэр тэрээ зэрэбгъэ-

федэштхэр ыкы ашшхытлукыгъэ зэршыцтхэр арагъэлэгъуагь. Ятуалу юфшэнэр агэцэглагь. Нэфынэр къэзитыре плэнкэм пкы зэфэшхъаф зиэ сурэтшыгъэхэр хаупкыхи, ящыгынхэм атырагъялагъях. Нэнэхжхэм япшэшшэгъухэм ыкы ялхорэлфыхэм ахэр шухъафтынэу аратынхэу алуагь.

**Виталий ЗАГАЙКО.
Полицием иподполковник.**

фестивалын кіләцакло зэрэфхъуагьэр.

Фэе пстэури юфхъабзэм хэлэжьагь. Пчэндэхьу нэбгьо анахь дахэхэр, зеклүххэр къэзитыгъэхэм «Ростелекомом» шухъафтынхэр артигъэх.

«Ростелекомом» илофышшэхэм ашыгъэ пчэндэхьу нэбгьо 20 фестивалын къирахыллагь. Ахэр къэлэ паркын дэт чыгхэм апальгъэх. Джащ фэдэу «Бзыухэм афэгъэхыгъэу сид тшээрр?» зыфиорэ юфхъабзэ зэхашагь.

Мышкэ теклонигъэр къыдэзыхыгъэхэм «Ростелекомом» къыгъэхъазырыгъэ шухъафтынхэр аратыгъэх.

— Тызэгъусуу зэофишшэгъухэмкэ фестивалын тыхэлэжьагь, — къыуагь обществэу «Ростелекомом» икьютамэу Краснодар краим щылэнхэм ипащэ игуадзэу Александр Черкашин. — Тиофишшэгъухэм яунагъохэр, ясабийхэр ягъусэхэу мы мэфэкын хэлэжьагьэх. Мыш фэдэ

Тхъамафэм ихъугъэ-шагъэхэр

Адыгэ Республикаам хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ къызэртирэмкэ, гъэтхапэм и 27-м къыщегъэжьагъэу мэлыльфэгъум и 2-м нэс Республикам бзэджэшшэгъэ 99-рэ щызэрхыагь. Ахэр: цыфхым ылкынэ-лынэ шъобж хыльзэхэр тырашагъэхэу 1, хункэн бзэджэшшагъэхэу 2, машинэр рафыжагъэхэу 2, тыгъугъэхэу 40, гъепцагъэ зыхэль бзэджэшшэгъэ 16, нэмыхкхери. Экономикэм ылъэнкъоклэ хэбзэгъэуцугъэр гъогогу 18-рэ аукъугъэу хэбзэухумекло кулыкхум къыхагъэшыгь. Бзэджэшшагъэ зезихъэгъэ нэбгырэ 62-рэ агэунэфыгь, зэхахын альбигъэр процент 50-м ехъу.

Блэкыгъэ тхъамафэм Адыгэим игъогухэм хуугъэ-шагъэни 6 къатехуухыагь, ахэм нэбгыри 2 ахэклодагь, нэбгыри 8-м шъобжхэр атешагъэхэх хуугъэ. Ештуагъэу рулым къэрсхэу водитель 45-рэ къаубытыгъ, гъогурыкыоним ишапхъэхэр гъогогу 3191-рэ аукъугъэу къыхагъэшыгь.

Ештуагъэу машинэр рифыжъагь

Ильэс 41-рэ зыныбжь бзыльфыгъэм УФ-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ иотделэу Красногвардейскэ районым щылэнхэм идежурнэ часть зыкыфигъэзагь. Аш къызэртиотагъэмкэ, гъепцагъэхэр ахъщэшко шуаштагь. Мы мэфэ дэдэм полицайскэхэм угловнэ юф къызэртиуахыгь.

Автотранспортыр зыфэдэм, аш номерэу пыльхэм афэгъэхыгъэ къэбарыр Адыгэим иполицайскэхэм ямызакью, гъунэгъу шъольырхэм яхбзэухумаклохэм алэклигъэхьагь. Бзэджашшэр Республикам икын ылъэкыгь. Гъунэгъу субъектым ихьагъэу ар къаубытыгъ, Красногвардейскэ районым щыпсэу-рэ къэлэ ныбжыккэу къыччэгъэгъ. Къызэрэнфагъэмкэ, ештуагъэу аш машинэр рифыжъагь. Автотранспортыр зыем ратыжыгъ, уголовнэ юф къызэртиуахыгь, зэхэфынхэр makloх. Къэлаклэм лажье зэрилэр хыкумым зигъэунэфыкыгь, ильэс 5-м нэс халж къыхын ылъэкыгь. Мы мазэр къызихъэгъэм щегъэжьагъэу мыш фэдэ бзэджэшшэгъэ 4 Республикам щызэрхыагъэу хэбзэухумаклохэм агэунэфыгь.

Гъепцагъэхэр сомэ мин 800 шуитыгъу

Блэкыгъэ 2016-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм Ростов хэкум щыщ хуульфыгъэм УФ-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ иотделэу Тэххутэмийкье районым щылэнхэм идежурнэ часть зыкыфигъэзагь. Аш къызэртиотагъэмкэ, гъепцагъэхэр ахъщэшко шуаштагь. Мы мэфэ дэдэм полицайскэхэм угловнэ юф къызэртиуахыгь.

Агээцэгъэ хуульфыгъэр Ростов хэкум ичылысхэм ашыщ ит. Мафэ горэм ямышшэр хуульфыгъэр телефонымкэ къыфитеуягь ыкы чылыхым машинэ къыфишфынэм зэрэфхэзэхыримкэ къыгъэгъуагь. Адыгэим ит автосалонхэм ашыщ щызэлуккэхэу зээгъыгъэх. «Шушшагъэр» зезихъэ зышоийгъ автомобилын төфэрэх ахъщэм языныкъо къыхигъэхъонэу арь къызэртиуагъэр. Нэбгыртлур зэгъусэхэу чылыхым пае машинэ къыхагъыгь, аш пыльын фэе тхылхэр бзэджашшэм ежь ыгъэпсынхэу арь зэрэзэзгъыгъэхэр. Тхэ шоштхууныгъэ зиэ хуульфыгъэм ыыгыгъэ сомэ мин 800-р ышти, бзэджашшэм зигъэбылтыгъыгь.

Полицайскэхэм оперативнэ юфхъабзэхэр рагъэлокыгыгь, зыльхуухэрэ бзэджашшэм Краснодар краим ичылыгъэр төлөнхийнхэрэхэй. Аш ишуагъэхэр ильэс 48-рэ зыныбжь хуульфыгъэр Ставрополь краим щыпсэурэр къаубытыгъ. Джырэ уахтэм зэхэфынхэр makloх.

Хэбзэлаххэр ытыштыгъэхэм

АР-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ экономикэм щынэгъончэнхэмкэ ыкы къольхээ тын-тыхынэм пэшүе-къолгъэнхэмкэ итээорышилпэ икъулыккүүшэхэм зэхашэгъэ оперативнэ юфхъабзэхэм яшуагъэхэр хэбзэлаххэр зымытыгъэх хуульфыгъэр къыхагъэшыгь. Ар Мыеекъопэ районым щэпсэу, хъакъулахьэу чиуукъошаагь сомэ миллиони 2,3-м ехъу. УФ-м и Следственне комитет исследованнэ Гъэлорышилпэ Адыгэим щылэнхэм угловнэ юф къызэртиуахыгь, джырэ уахтэм ар зэхахы.

АР-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ ипресс-къуулыкъу.

«Унаклэхэр» яэ хуугъэ

Зэуухыгъэ шаалтэй обществэвэу «Ростелеком» зыфиорэр чнэндэххъу-хэм афэгъэхыгъэ фестивалэу Мыеекъопэ паркын щыреклокыгъэм хэлэжьагь. Юфхъабзэр бзыухэм я Дунэе мафэ ехъуллэу мэлыльфэгъум и 1-м Адыгэим икъэлэ гупчэ щырагъэлокыгь.

Шыгу къэдэгъэкыжын муниципальнэ гээпсыкыгь зиэ «Къалэу Мыеекъуапэ» культурэмкэ и Гъэлорышилпэ чнэндэххъу набгъохэм афэгъэхыгъэ апарэ

юфхъабзэхэм мэхъанэшко яэ сэлъытэ, сыда пломэ тичлопс къетуухуумэнх тыйфащэ, зыкыныгъэ цыфхэм ахэлтэй посунхэм фагъасэх.

Муниципальнэ гъэпсыкыгь зиэ «Къалэу Мыеекъуапэ» культурэмкэ и Гъэлорышилпэ ипащэу Цэй Розэ «Ростелекомом» илофышшэхэм зэрафэрэзэр къууагь.

Чнэндэххъу набгъохэм афэгъэхыгъэ фестивалын хэлэжьагъэхэм яшуагъэхэр къэлэ паркын дэс бзыу цыкликхэр унэ зеклүххэм джы арысшытых.

Гъонэжьыкъо Сэтэнай.

Спортын узэхегъэплъэжъыг

Сичылэгъухэр шу дэдэсэльэйхүүх, сыда помэ эзкэлэдэсхэр е силэгъух, е нахыкэлхэй, сильэкI, сиакыль зыхэс-тэлхяагъэхэй, «Сэргү къихъухьагъэх» зыфэсон слъэкIыштцыфых.

Джырэблагъэ ушетын чып! Эгъеш! Гэгээн ахэм сырагчайгаар. Къоджэ коим ипащэу Гъубжэ-къо Тимур, Бжъэмыхъу Аслыян, Куржъ Русъян — спортым икэщаклохэр садэжь кынхуягъэх районым щыклошт спартакиадэм шахматхэмк! Эсиха гэлажье аштоигьоу. Ильяс 70-м укехуягууэу, тэ, адыгэ бзыльфыгъэхэмк! Э, уинун уисыныр нахь ekloу тэллытэ, ушхыагыу пчагъэ къафэспчыгъ, ау ежхээр зыфаер пенсионер бзыльфыгъэу ныбжь зи!, аштоигьор къырагчэкигъ.

Анахъэу съкъзызэр аутыгъэр сипатриотыг — «Чылэмкіэ узэрещтыр тәшіе, тыкъабгъе-укыт жаңынәу ташошырап». Клалехъю кысәлтэльхүрәм яхьатыр сымылтэгүнәу щитәп, кәләп шылъаклафәх.

Такъыкъи 5 къысатыгъ. Сы-
хъазырыгъ игъом, ау шъхац-
шыгъо сифэнэу щытыгъэп,
шхъэтехъокъе сшъхъе шюспхы-
кыгъ. Купэу агъехъазырыгъэм
гумэкъыгъо хэмълэу, гупсэ-
фэу районым тащагъ, юфыгъом
тыхахъэлажы, дахэу тыкъащэ-
жыгъ.

Ау хъугъэ-шIагъэм щыслъе-
гъугъэр, сынэгу жьэу кIэугъэр
кээслюжынэу жабзэ сфырикъу-
нау, сүлэрэл.

Спартакиадэй нэхэндээ 90-рэйн
фэдиз, къоджэ кои 6-м яко-
мандэхэр хэлэжькаагъэх. Бэ цыиф
шлагъохэу сүлэйн сывзялгээхэр

— ары спортым узэхегъэп-
лъэжыы зыфаclорэр.

Тирайон ипащэу Осмэн Альберт Төүцожь ыкъом Іэнэтла-клемкэ сыйфегушон, сыйфехъохъун сълъэкынэу уахътэ къыс-фыздихъыгъ мы юфыгъом. Осмэн Альберт сыйдигъу спортыр ижыкъэшэгъу хэт, цыиф гуахь. «Красногвардейский КЦСОН» зыфиорэм ипащэу Къулэ Мэджыдэ езгъеджагъэмэ ащищ, нэжь-лужъхэм якүхъэ-къыхъэригъекъуным дэмшишхъахыжь цыиф, шүхъафтынхэр зытефэрэмэ аритынэу ыыгъихъеу къэклиягъ. Спортивнэ еджаплэм ипащэу Шээжь Мурадин стадионэу «Олимп» зыфиорэм атлетикэ псынклемкэ къэчъеным

пылтыгъэхэр кыщигъэгъунагъэх. Красногвардейскэ гупчэ си- мэджэшымкэ уппъэмэ, Тхэльэнэ Э.А. медицинэ йофышэхэр кыгъэкгуягъэх. Ежь пшъэдэкырж мы йофыгъомкэ зыхырэ спортомделым ипащэү Е. П. Макинар кыщысlyklarз, ар сидигьуи Улапэ къекю, йофтхъэбээ пчъагъэу щыклюрэмэ ахэт, сишхъэгъусэгъе Пшыкъенэ Аслын ыцлэкэ атлетикэ онтэгъумкэ республикэ зэнэ- кьюкъухэр зэрещэх, илоф шынп- къагъэ хэлтэйн егъэцакэ, «спор- зегъэклоним кыфальфыгъэ цыф» угъяло. Ильэссыбэу къес- клюгъэм кэлэеgeбджэхэри, врачи- хэри, социальнэ йофышэхэри, культурэм щилжжэхэрэри, ре-

дакцием ижурналистхэри, спортым ицыифхэри, аүщтэу щыгэныгъэм сыйзэрихьылгагъэхэри, районым щыгхэу сыйзуклагъэхэри тывзэшгүшүүкыгъэх. Сыгукэ зэкэрий зэрэсикласчэхэр ашлэрэм фэдагь. Адыгэ мэ зэралоу, «гурэ-гурэ зэрэшлэ» зыфиборэр къагъэшьыпкъэжьы щыгьэ. Аш фэдиз гуфэбэньтээрэ гушуяльзорэ тэ къисхы щыгъа сыйкъэмьыклогъагъэмэ? Спартакиадэм цыиф пчъэгъэ дэхэктэе хэлэжькальхэу мэхьүн ахэм уаштхууныр япэсыгырыкы ахэм афэдэхэр арых районыр, республикэр къахэзьгээ щыххэрэр. Ау щытхъур къалэжьынным, тофыр льтгэвкотэным щыгэныгъэр нахьышу шыгъэ

ным тэри, чылдээсхэм, зэрэтльэкіэу тыхэлажье. Ахэм хабзэм къафигъэуцурэ юфигъохэр тэркіэ тэрэзэу, къытшъхъапэнхэу зэрэштыр къыдгурьлоу, зэхэтшыкылмэ нахышлу, ар тишилакіэ, типсануныгъэ икъеухъумэнкіэ апэрэй.

Зэнэкъоукум улапэмэ кыншагъэльэгъогъэ гъехъагъэхэр кыншээгъэшыным ыпеклэ къеслон: зэклэ командэхэмклэ аперэ чыплэр — Хъатикъое коим, ятлонэрэр — Улапэ, ящэнэрэр — Красногвардейскэ посэуплэм аубытыгъ. Зэнэкъоукухэр лъеныхыкуи 5-у зэтэфыгъагь: настолынэ теннисыр, щэрионыр, шахматхэр, атлетикэ псынклэр, волейболыр. Анахь цыфыбэ зыхэлэжъэгъэ джэгуклэр — волейболыр ары. Аш хэтыгъэхэр: А. Хъуажь, А. Адзын, А. Бжэмыхьу, Э. Хъунэ, Н. Бжэмыхьу, К. Шыкъултыр. Мыхэм аперэ чыплэр къахытыгъ.

Атлетикэ пысныкэм хэтигээхэр: М. Хүунэ, С. Нэтилэо, А. Бжьэмыху, А. Хуяажь — мынхэм я 3-рэ чынпэр къаратыг.

— Теннисымкә я З-рэ чыңпәр
— Н. Адагом, К. Шыкъултырым.

Щэрыонымкэ а 1-рэ чынпээр — Хүнэм; я 3-р — Н. Бжээмыххум къыдахыгъ. Шахматхэмкэ пэрыйт чынпэхэр Н. Адагом, М. Пшыкъанэм къафагъэшьошагъ. Зэкэ спартакиадэмкэ командэм я 5-рэ чынпээр къыхьыгъ.

Зәнәкъоқъур реклоказыф
Ішъхъэтетхэр къытхэттыгъэх.
Район спартакиадэм икілеүх
зәфөхъысыжъхэм ялытыгъеу
Красногвардейскэ районым
ихашыпкылгъэ командэу пен-
сионерхэр зыхэтхэр ағъехба-
зырыщт къалеу Мыекъуапе
қонхән.

ПЩЫКЪЭНЭ Май.

кіодегъэ адыгэхэм анэмыкі авторыр къащытемыгушы! Эгъатгъэмэ, романкэ уеджэн пльэкыныеп. Мы зэо мэхъаджэм dakloy Къатым адыгэмэ ящы-lakli къегъэльягъо: яшэн-хэбзэ зэхэтыхкIехэр, ялэжъакI, ябылымхуукIехэр, яшыгъэсакIехэр, адыгэмэ яджэгухэр, яшыыхъафхэр зэрэзэхашэхэрер, зэдэлэжын шэнэу ахэлтыгъер, шъхьалэу чылэм дашыхъэрэм зэрэчылэу зэрэхэлажъэрэр, Трэхъо Лыу Іэпү! Эгъу зэрафэхъурэр. Адыгэхэм іэзэкI амалэу ахэлтыгъэхэр, Iазэ гъэнзфагъэу ялагъэхэр. Адыгабзэм фэлазэу, къэбар гъаш! Егъонхэр аш! Ехэу, Iушыгъе хэльэу, упкIекыгъэу къэзы! Отэшүхэрэр зэнэкъокуухэу зэрэщытыгъэм анэсыжъэу Къатым адыгэ щы-laklэр дэгъоу къегъэльягъо, художественна eklonlaklэу джы литературэм пыльхэм хагъеунэ-фыкIыре амалышуухэри икуу фэдизэу ыгъэфедхэзэ зэклоу, дахэу къызытегушы! Эрэм ухишаза къелвата къегъэльягъо

Къатым ироман урысыбзэкэл зыкылтыхыгъэр Теуцожъ адигаб-зэр ымышлекэл арэп, ау адигабзэкэл тхыгъэхэм адигэхэу зызыльтытэжхэрэр зэрямыйджэхэрэм къыхэкэл зыгъэпэрэ тарихъ хъугъэ-шлагъэхэр урысыбзэкэл къытхыгъэх нахь цыфыбэмэ алтыгъэлесымэ шлоиньгоу. Къатым мыхъунэу лъэп-къым къырашлагъэхэр зытетым тетэу къытхыжыгъэх.

Гъыш Нухъ.

Филология шэныгъэхэмкээ доктор.

адыгэ лъэпкъ

пае Къатым егъэфедэ хэт
игулъити, иепльыкъи, «мор
дэгъоу зекъуагъэ», «мыдрэр
дээу зекъуагъэ» ылоу зымы
дыригъаштэрэп ыкъи ыубырэп,
ежь зыфаер, сыйдэ лъэнъыкъо
къикъими, цыфэу лажын хъакъи
зимылэ тхъамыкъэхэм политикэ
мыуцугъэм, зэхэштыкъыгъуаем
къыхэкъикъе игъонэмымсэу щылэ-
ныгъэр зэрагъэбгынэрэр ары.
Хэбзэнчъэу щыт лъэхъаным цыф
мин пчъагъэхэр зэрэхэкъуадэ-
хэрэм ыли ылси агъаузы

«Плыжхэм» Яшхъэтетхэм адыгэхэр «шыудзэ дивизилем» хэтхэу Урысыем фээзуагъэх, урсы пачыхъэу тырадзыгъэр къагъэгъунэштыгъэшь, джы «Фыжхэм», Корниловым идзэ ийусэхэшь, зэкэ адыгэ чыламэ адэс хъульфыгъэр зэхэугъоягъэу укыгъэнх фаеу залокэ, зэралогъэ отрядхэр чыламэ къадахъэхэти унашью къафашыгъэр агъэцаклэштыгъэ. «Ахэм аукхэрэм лажьэ яла ямыла» алоу зэхадзыштыгъэп, ар зэхадзынми пылтыгъэхэп, пылтынхэми яоф тетыгъэп, ешъуаклорэ, тыгъуаклорэ, уклаклорэ бэу ахэтигъэх. Джащ фэдэ къабзэу «Фыжхэм» яшхъэтетхэри, ядзэхэри зеклоштыгъэх. Лъэныкъуитум азыфагу ифэгъэ адыгэ чылагъохэр шъхъалым дагъэклирэм фэдэу зэхаукихъэштыгъэ, зэхаштыгъэштыгъэх, агъэстыштыгъэх, унагъо пэпчъ зэралхъоштыгъэх.

Цыфы *лоу агу ягъущтыгъэп*, гуклэгьу зыфалорэр ашлэштигъэп. Щэу атрагьэклуадэрэм шыхасхэти, пчыпыджынкэл акоцыпы-дэжэкьыштыгъэх, зы мэшэшхогорэм ратаакьохэти, етлэ тлэклуатыратэкъожы фэдэу ашыти, къашъхващыкыжьыштыгъэх. Үлсэ хэмькыгъэу зылсэ пытхэми апымылххэу адычлалтэжхэу къыхэкьыштыгъэ. Ахэм яунэхэр ахъункэти, анэ шлоштур рагьштыгъэ, зыфаер ашлэти, унэмэ машло *akladzeti* лууцкыжьыштыгъэх. Хэта джынахь бгъэмисэштыр «плыжхэр» ара, хяауми «фыжхэр» ара?! Лъэныкъуитлүри зэфэдагъэх, хъаклэ-къоклэ зеклүаклэу зеклоштыгъэх; лъэныкъуитлүми зэфэдэу ямысагье хэльтигь адигэхэр зэрэзэхаяуплээтагъэхэм. Адигэхэр Кавказ заом къелжыгъэхэу, Тхэр яуагъэу, ячыгу къинэжьыгъэр мэклэдэдэу, нахьыбэр урыс пачхынхээм идзэхэм рафыхи итэксуухагъе щыхуугъэу, къинэжьыгъэ тлэклүми джыри къытщимыхъэхэу, лъэпкь клодыр къытхамыгъэхъагьот алоу щысихээз, Урысыер Австрием, Германием ямызаомэ мыхъунэу зэхъум, адигэхэр урысыдзэм дэмылэ-пилэхэмэ къырамыгъэклю «шыудзэ зэхажи», урысхэм анахьи нахь пхъашэхэу Урысыешхом фэзэуагъэх. Шыудзэу черкесхэм зэхажэгъагьэми ишлгэшхо къэклогъагь пачхы-

хъэгүр зээзорэ пыйхэр зэхагьэтэкъонхэмкіэ. Аш фэдэү урыс пачыхъэм фэшьыпкъэхэу адиги, къэбэртаи, ингуши, дагыистани — къушъхэрыс лъэпкъхэр лъыхъужъэу зэрэаоштыгъэхэр къаушыхъатэу тхыльэу къыдэкыгъэр бэ. Ахэм зэу аящщэу бгъэшэгъоным нэсыжъэу мы романым зы щысэ халэмэт, архивмэ къахихыгъэу Боджэкъо Къэрэнэшьу ехыллагъэу къыщеты. Урысъем шыыпкъэнгыгъэу адигэхэм фырялагъэр къырыбгъэлэгъонымкіэ аш изекlyakэ щысэ къызэркылоу щытыгъэп, ар адигэ зеклокэ шыыпкъэу щытыгъ. Адигэхэм лыгъэу ахэллыгъэр, шыыпкъагъэу ялагъэр, гухъэ-гужъэу урыс пачыхъэм фырялагъэр зэрэфагъэгүшүүрэм ишыхъатыгъэх аш фэдэ щысэхэр. Мощ фэдиз лъэпкъкодыр къафэзыхыгъэм гухъэ-гужъ фамышэу къэралгыгъор къаухъумэнымкіэ апсэ емыблэжыгъэхэм джыри къэнэжынгъэ тлэклур лъэкъабзэу ашынным пылтыгъэх «пльыхъхэм-рэ» «фыржхэмэр» яполитикэ зэшонагъэм ильхъянэу 1818—1920-рэ ильхэсхэм хэгъэгум щыхъушэгъэ тхъамыклагъохэр. Лажъэ зимыгъэу а зэшонэгъэ бгъуитумэ азыфагу дэклюдагъэр бэдээ мэхъу. Ахэри Къат Тэуцожь итхыль къышелох. Къэнэжыгъэ архивхэм къаихиг-отэжыгъэхэу, къылеклэхъашу-гъэу къытхыжырэр мыш фэдиз: ежь Къатым ичылэу Гъобэккуае граждан заом ильхъян дагъэклюдигъэхэу хъуль-

фыгъэ 340-рэ, Джэджэхъаблэ — 200-м ехъу, Нэшъукъоитум — 150-м ехъу, Молоканска күүтырым — 470-рэ, Коцхъаблэ — 366-рэ, Пщыжъхъаблэ — нэбгырибгъу, Шынджые нэбгыре 40. Граждан заом ильэхъан 1918-рэ ильэсым, «плыжъхэм», «фыжъхэм» язэпэуцу-жыныгъэ хэклодагъэхэр адигэмэ язэкъуагъэп, ахэм урыси, къэзэки, ермэли ахэтгъэр бэ. 1918-рэ ильэсым Ермэлхъаблэ нэбгыре 400-м къехъую. Персиемрэ Тыркуемрэ къары-къыхыхи мыр посэулэкэх эхэзыхыгъэ ермэлхэр аукыыгъаагъэх аш ыужи нэбгыре 500 ахэм акіэльгагъэклюжыгъ, Чэтынунэм (Лабинскэ) щышхэу къэзэкь 50 аукыыгъаагъ. Зэклемки Чэтынунэм щышцэу «плыжъхэм» якодылгээгъаагъэр къэзэкь 816-рэ. Ермэлхъаблэ — нэбгыре 1342-рэ лъэпкэ зэфэшхъафхэм ашыщхэу. Нэшъукъое чылэ цы-күйтумрэ Асьглаэрэ зэхэтхэу хульфыгъэ 260-рэ къадаши. Гъобэкъуае ихъанэ-гүнэ къа-фыхи, щаукыгъэх. Джащ фэдэу адигэ чылэхэу Адэмийн. Хъакурынэхъабли, Хъакіэмзийн. Къунчыкъохъабли, Тэуехъабли. Блащэпсыни хульфыгъэу да-щызэ ащаукыгъэр бэ мэхъу. Граждан заом ильэхъан аукыы-гъэхэм, языгъеукыгъэхэм ацлэхэр, альэкъуацлэхэр Къат. Теуцожь ироманэу «В тяже-лую годину» зыфилоу тыкъыз-тегущыиэрэм къыхафэрэр бэ — ахэр къызыхигъотэгъэ архивхэри аптыхагъэхэу.

ТикІлэеѓаджэ тыфэрэз

Сыдигьуу кілэеѓаджэ сэнхэхатыр анах уасэ зыфаши, шъхъэ-клафэ зэрхэг щитыгъ. Кьюаджи, къали ар апэ щырагъашыре цыфэу дэсигъ. Ау аш даклоу а сэнхэхатыр анах къинхэм ашыщи. Къыткілэххүхээр ныбжыкілэхэр щыненгъэм хэппэнхэр, ахэм шъенгъэ куухэр яптынам пае йошисенгъэшхо пхэлъын фае.

Аш фэдэ кілэеѓадж непэ тыфэрэзэу зигугуу къэтшырэр — ар Адыгэ республикэ гимназиим иублэпэ классхэм йоф ашызышэрэ Чэужж Джанщир Хъазэртал ыпхъур ары.

Хэтрэ кілэеѓаджи ригъаджэрэр анах дэгүү хүумэ шлоигы ыкли ригъеджэгъ, ыпугу, гъесэнгъэ зэритьгъе ныбжыкіл эм обществэм чыпэ дэгүү щиубытмэ, ар ежь инасын зыфельтэжъ.

Ныбжыкіл пэпч щыненгъэм гъогу тэрэз щихынмкіл зишугае къекорэ цыиф ыпэ къекимэ, ар насынгъэшху. А пшъэрлыр зыгъецкілэнэу нахыбэрэмкіл зытефэрэр кілэеѓаджэр ары. Арышь, непэ еджаплэм чіэтэу ныбжыкіл эм йоф адэзышэрэр не-

ущрэ мафэм зэрэфэлажъэрэм щеч хэллэп. Ахэм ашыщ Чэужж Джанщир. ТикІлэеѓаджэ анах опытышо зилэу, творческэ гупшилаклэ, еклонлаклэ зилофшэн фэзышыхэрэм ашыщ, ыгурэ ыпсэрэ хэллэу ригъаджэхэрэм адэзекло, апэгъокы. Аш фэдэ цыфым сабийхэм агу мешуачэр къашыкілганэ, куячэ ахелхъэ. Джанщир йошисенгъэу хэллэу сид фэдэ разрядки, квалификациеки къебгэлэгъон плъекъиштэл. Аш фэдэм харьф инкэ тхыгъэу Кілэеѓадж palo.

Сабый пэпч ыгу бзэпсым фэд, аш уфэлэзэу уенэсүмэ, дахэу зыкызыэ-кюцлихыщт, мэкъэмэ дахэр къикыщт. Аш фэдэ бзэпсир Джанщир фэлэзэу сабыим къыхе гуятуатэ. Аш тетэу йошисенгъэшко хэллэу зы пэлжэп еджаплэм тикІлэеѓаджэ къичигъэкыгъэр — ригъеджагъэхэр щыненгъэм ильэнэхэзэфэшхъафхэм хъалэзэу ашлажъэх, ахэр зэшыгъупшэхэрэп, непэ къызэнсэгъэм якілэеѓаджэ зеррэхых.

Непэ Джанщир имафэ сыхат-сыхатэу зетефыгъэ, ышшэштыр гъэнэфагъэ, ханэ, щыгъупшэ имынэу имафэ егакло. Уроккэр, педсоветыр, зэлукіхэр, зэхгүшүйхъэр, ны-тихэм язэлукілгүхэр, сабый пэпч шъхъафэу йоф дэшгэлэнэ... Аш фэдэ мафэм ыуж етлани унэгъо йошшэнхэр къихэхъожьых, ау тикІлэеѓаджэ зэкэми анэс, зэкэри дэгью ыгъэцкілэн ельэкы. Ар зэрэглэлэеѓаджэ дэгум, зэрэглэлпү йошисенгъэшко даклоу бысымгощэ дэгум, шъхъэгъус, ны ыкли ныжъ.

Джанщир псаунгыгъэ пытэ илэнэу, итворчествэ икъекуанлэ зэпмынүнэу фэтэл, иунагъо исхэм ягъашэ къыхэ хъунэу тыфэлъало.

Ны-тихэр.

ШЭЖЬ ЛЬАПИ

Ишбу ашыгъупшэштэп

Мы чышхъашом къытехъорэ сабый пэпч ыгъэгүшохэу, къехъугъакір цыфы хъуним кілэгъхэу адигэхэр къырыкъуагъэх.

«Гъесагъэ ухууныр йофэп, цыфы ухууныр ары нахь», — ело гүшүлэхъым. Мы зэкіл къыуагъашэ ыкли къахэшти адигэ лъэпкыымкіл цыиф тэрэз хэти хъуним нахь мурад лъагэ зэрэшмынэр. Шынкъэ, къэлгэшчим, уцыфыныр псынкъэп, пшъэрлыншху. Ау аш фэдэ пүкіл-гъесэкіл дахэ зыгъотырэм лъэужышу илэ мэхъу. Аш ишысэ дэд джы зигугуу къесшыщтыр.

Шышхъэум и 22-м, 1952-рэ ильэсим Төүцожь районым ит къуаджэу Аскъэлае Бэгъэхъэ шъэ Хъаджемэтрэ. Ахэм язакъоп, пэсэ дэдэу нэжъ-лужъхэмкіл гукілгэх-шъхъэкафу хэллэу калэм къыхэшти.

Аскъэлэе гурит еджаплэр къызеухым, Русльян Мыекъуапэ къакуи автодорожнэ техникумым чэхъагъ, диплом плъывыр аш къыщыратыгъ, икелэгъу-ныбжыкілгэхум къыщегъэжъягъэу гультэшхо илэу — еджэнымкі, нэмымкі йошшэнхэмкі фэшненгъэ-чаныгъ хэллэу къэтэдхъягъ. Клалээ цыфыгъэм шапхэ зэрилр къыгыгъуагъэу зыфэсакъижы мэхъу: угужъоныр, ужэхъуныр, йоффыр пхэтэпэмых пшыныр, гугуемылгыгъ къыпхэфэнхэр зэрэдэир зэхиши, йоффыр зыдешлэхъы. Кілээ дэдагь цыиф напэм ыкли лъагэ хабзэм мэхъанэ афиши, еж-ејхырэу ыгукъэл аклэнкъокъоу зыргъажъэм. Русльян еджэным имызакъо, унэгъо хъызмет йоффеми ыгүү якүштигъ. Цыфхэмкі

тэдхъягъ. Зыпишын щымылгэхэр инэнэжъэр итэтэжъэр — Айштэрэ Хъаджемэтрэ. Ахэм язакъоп, пэсэ дэдэу нэжъ-лужъхэмкіл гукілгэх-шъхъэкафу хэллэу калэм къыхэшти.

Аскъэлэе гурит еджаплэр къызеухым, Русльян Мыекъуапэ къакуи автодорожнэ техникумым чэхъагъ, диплом плъывыр аш къыщыратыгъ, икелэгъу-ныбжыкілгэхум къыщегъэжъягъэу гультэшхо илэу — еджэнымкі, нэмымкі йошшэнхэмкі фэшненгъэ-чаныгъ хэллэу къэтэдхъягъ. Клалээ цыфыгъэм шапхэ зэрилр къыгыгъуагъэу зыфэсакъижы мэхъу: угужъоныр, ужэхъуныр, йоффыр пхэтэпэмых пшыныр, гугуемылгыгъ къыпхэфэнхэр зэрэдэир зэхиши, йоффыр зыдешлэхъы. Кілээ дэдагь цыиф напэм ыкли лъагэ хабзэм мэхъанэ афиши, еж-ејхырэу ыгукъэл аклэнкъокъоу зыргъажъэм. Русльян еджэным имызакъо, унэгъо хъызмет йоффеми ыгүү якүштигъ. Цыфхэмкі

йоффыр дэгьюу зэхэзыфэу ыкли зыгъэцакъэу щитыгъ.

Русльянэрэ Мариетрэ зы шъаорэ — Альберт, зы шъашъэрэ — Людмила зэдагьотыгъ, зэдаплу, дэгьюу рагъеджагъэх. Ахэр джы пытэу альэтэтих, унэгъо дахэхэр ялэх, сабийхэр anlyx. Альберт иунагъокъэ Краснодар щэпсэу, Краснодар краим ихъакулах инспекции изы къутамэ илофыши шъхъа. Людз Адыгэ къэралыгъо университетий икономическэ факультет икелэеѓадж, иунагъокъэ Мыекъуапэ дэс. Русльян ыкъорэ ыпхъурэ ялъфыгъ сабийхэр къыльгэхъу, ахэр помэ эшишэжыщтигъ. Иунагъокъэ хувхъягъэ, емъизшыжьышхъахыжъэу къыгъотыщтишэштэймкіл уди тыси илагъэп. Гу зылымыти, къымыльгъууни, физэшомыкъыни щылагъэп. Ар иунагъо, игупсэхэм агъашлагъо икүштигъ. Неущ мафэ щымылжыщтиштэйм фэдэу, ренэу

гуяэнэир ишэнгъ. Русльян итэлпүрэлээ лышхо лъэгүхпхэ зээлкілэлэу щитыгъеми, ыгукъэ псынкъэ гуялагъ. Хэти ишыкъэгэ-фэнкъуагъэ ригъэгъотымэ шлоигъуагъ, сабийхэр плоныш, гыни, пскени ашиухъумэнхэм пылтыгъ. Ауми унагъуи, йошшэнси сидигъоки анах шлолофыгъэр, игупшицы хэмжыкъищтигъэхэр икъуадж, илакъу, янэтэхэр, яхъылхэр, благаэхэр, кыпэблэгъэ дэдэ хуугъэхъыки зэрихъожьынхэ щымылжыгъэхэ ныбджэгъубэр. Нэшхъэгъиу хъари Русльян шломыкъэу къыгъэгүнэнхэр, ашылэнэир ыгъэцакъэштигъ. Лъэжух дахэ илэнэм къэхъопыщтигъ. Шукъэ пцэ раложынныр къэблэжын зэрэфаер зыкли щыгъупшэу къыхэхъыгъэп. Щытхъум паеп, ицыфыгъэ шъхъэлтэжынгъэ ашкэ къигъэтхъищтигъ.

Зы цыфыши шу лъэпкын хэзымэ, чыгур ыпсэ пызэу лъэгъырзимэ, сшошь мэхъу Бэгъушээ Русльян Аслъян Краснодар ныбжыкілшоу, гүгэе заклэу, ильэс 63-м итэй, игъонэмсэу дунаим зехъжым, мы чыгур пыхъагъэ... Мы мафэхэм ильэс мэхъу зыщымылжыр. Ар зэхэзыхъгъэу, зышшэштигъэу зыгу къемыуагъэрэ зынэпс къэмькъуагъэрэ щылэп. Makъэу къэсэймаджи, зиушхъжыгъэп. Сыдэу пшына?! Тхэм ыуҳэсигъэм пыуухъэ фэшыгъуай. Ау Бэгъушээ Русльян фэдэ цыфыши шу харьф ашыгъупшэхэрэп, ишу багъозэ ренэу фэтэмьшт.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Сурэтэйм итыр: **Бэгъушээ Русльянэрэ ыкъо цыкъо Альбертрэ.**

Шъуиупчэхэр афэжъугъэзэнхэ шъулъэкъышт

2017-рэ ильэсим мэлъыльфэгъум и 12-м цыфхэм хъыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэорышлаплэу Адыгэ Республиком щынэм иаппаратрэ иотделхэмэр зафагъэзэн амал яшшт.

Мы мафэм пішорыгъэшшэу зыхарамыгъатхэу гумэкъыгъо е упчэ зиэхэр ыпшэкъэ

зигугуу къэтшыгъэ Гъэорышлаплэм ыкли аш икүтамэхэм якъулыкъушшэхэм зафагъэзэн альэкъышт.

Мэлъыльфэгъум и 12-м мафэм съхьатыр 2-м Ѣуублаягъэу пчыхъэм 8-м нэс Гъэорышлаплэм илаш, аш игуадэзэхэм, аппарат шъхъаэм икъулыкъушшэхэм альэкъышт. Упчэ е гумэкъыгъо зиэхэм яофигохъэр зэхэфагъэхэнхэм ахэм анаэ тирагъэтишт.

Зэлукъэхъэр зыщызэхаштхэр хъыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэорышлаплэу Адыгэеим щынэр зычэйт унэр ары. Ар зыдэшти

тыр: къ. Мыекъуапэ, урамэу Курганным тет унэу N 345-р.

Джащ фэдэу Гъэорышлаплэм илашхэм зэхашшэхт егъэблэгъэнэм мэлъыльфэзъум и 3-м Ѣшгъэжъагъэу и 7-м нэс зыхъягъулетхэн шъуульэкъышт. Аш пае телефон номерэу (8772) 56-89-66-м е хъыкумэ приставхэм ятделхэм ятелефон номерхуу интернет-сайтэу «www.r01.fssprus.ru» зыфыорэм ижүүгъотэххэм шъуакытеон амал шүүил.

Хъыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэорышлаплэу Адыгэеим щынэм ипресс-къулыкъу.

Сурэтхэр А. Гусевым төрихүүс.

(Икзух).

Адыгэ Республикаем и Парламент и Тхаматэу Владимир Нарожнэр, Адыгейим и Премьер-министре ишшэрылхэр зытъецкіэр Наталья Широкова, сенаторэу Хъопсэрэкъю Мурат, Урысюем и Къералыгъю Думэ идепутатэу Хъасанекъю Мурат, Урысюем иныбжыкіхэм яхэшыпкыгъэ командэ итренер шхъаэу Тембот Анзор, Олимпиаде джэгунхэм джэрз медальыр къашыдэзыхыгъэу Мафэ Билял, нэмькіхэри зэнэкъоукум икъизэхүхин хэлэжьагъэх.

Тигуалпэу къыхэтэгъэщи Урысюем ишьольтыр 42-мэ ялъикхэр бэнэпіе алырэгъум зэрэшчээзүклагъэхэр. Ильэс 16-м нэс зыныбжь калэхэр зэнэкъоукухэзэ, ялэпэлэснэгъэ аупльэкүгъ.

— Бэнэкъю 300-м еху Адыгэ Республикаем щызэнэкъоукум, — къытиуагъ Михаил Мамиашвили. — Кавказ щыпсэурэ лъэпкхэм язакъоп тълэгъухэрэр. Калининград къыщбулагъэу Сыбыр нэсыжъэу ныбжыкіхэр къарыкыгъэх. Спортым лъэпкхэр зэфищаагъэх, мамыр посүкэр ныбжыкіхэм агъэпти. Чечэнхэр, ингушхэр, урысхэр, адыгэхэр, фэшхъафхэри зы бэнаплэм зэдэйтэтих. Нэуасэ зэфэхъуягъэхэм язэпхынагъэхэр щылэнгъэм зэрэштльягъэктэштэх.

Хъопсэрэкъю Мурат, Хъасанекъю Мурат, Тембот Анзор, нэмькіхэри гущиэгъу зэфэхъуягъэх, бэнаклохэм алыклагъэх, нэпээлти сурэтхэр атырахыгъэх.

Адыгейим щыщ калэхэр медальхэр къыдахынхэм непэ фэмыхъязырхэм, гутиныгъэу ахэлтийр къыхэтэгъэщи.

Медальхэр Къыдэзыхыгъэхэр

Килограмм 32-м нэс къэзыччэхэрэм якуп апэрэ чылпіэр Джабраил Тулаевым къышыдихыгъ. Чечэным ар щыщ. Эльдар Аскаевыр ятлонэрэ хъугъэ, Дагыстан къикыгъ. Ктаймур Абдурахмановырэ Шамсудин Бабаевырэ ящэнэрэх. Кг 35-м нэс къэзыччэхэрэм якуп зэлүкэгъухэр гъешэгъонэу Ѣыклюгъэх. Оренбург хэкум ѡштугъэу Владимир Гиенкэм апэрэ чылпіэр фагъэшшошагъ. Темыр Осетием щыщэу Марат Фадзаевыр ятлонэрэ хъугъэ. Ибрагим Баркиноевырэ (Ингушетиим щыщ) Эльдар Ахмадуиновырэ (Дагыстан) ящэнэрэх.

Кг 38-рэ къэзыччэхэрэм язэлукэгъухэм Магомед Ханиевыр аштикецуагъ.

Апэрэу Адыгейим щэкъю

— Дагыстан сышыщ, хэгъэгү зэнэкъоукухэм бэрэ сахэлажьэ. Мыекьюапэ сыйгу риҳыгъ, дахэу къышитпэгъокыгъэх.

— къытиуагъ М. Ханиевым.

Ятлонэрэ, ящэнэрэ чылпіехэри Дагыстан къикыгъэхэм ахыгъэх. Рамазан Багазудиновым, Анзор Мажидовым, Далгат Абдурадыровым гъэхъагъэ зэрэшыгъэм фэш! афэгүштэхъэх.

Медальхэр къыдэзыхыгъэхэр чэгум къыращэхи, шүхъафтынхэр афашибыгъэх. Мыекьюапэ апэрэ чылпіехэри къышыдэзыхырэ бэнаклохэр Европэм изэнэкъоукъу хэлэжъэштэх. Спорт унэшко «Ошутенэм» ишацэу Джармэко Юсыф къызэрэтиуагъэу, бэнаклохэм яфэто-фашэхэр дэгъо агъэцакъэх. Зэнэкъоукур непэ аухышт.

Еплъыкіхэр

Тыгъуасэ зэнэкъоукур лъягъэклотагъ. Килограмм 42-рэ, 47-рэ, 53-рэ, 59-рэ къэзыщчыгъэхэр алырэгъум щыззбэнгъэх.

— Пэшорыгъэш зэлүкэгъу хэм Дагыстан, Чечэным, Темыр Осетием, Якутием, нэмькіхэм къарыкыгъэхэр къашыгъэшчыгъэх, — къытиуагъ Адыгэ Республикаем спорт еджапіеу N 2-м ишацэу, Урысюемрэ Адыгейимрэ язаслуженнэ тренерэу Хъот Юнис. — Медальхэр зыхыштхэр пчыхъэм къэнэфэштэх.

— Зэнэкъоукухэм тигуалпэу тяплы, — тизэдэгүштэгъу къыхэлажьэх Тэххутэмькьюе районным къикыгъэхэу Джармэко Азмэт, Цыкыу Налбай, Цэгэшту Сэфэрбый. — Тэ спортым юф щытэшэ. Шүхъафит бэнаклохэм ныбжыкіхэр районным щыфагъасэх. Олимпиаде джэгунхэм ахэлжъэштхэр тиреспублике къикыштхэу тэлтийтэ. Зэнэкъоукум изэхэшаклохэм, «Ошутенэм» щылажъэхэрэм тафэрэз.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Сурэтхэр зэнэкъоукум къыштырахыгъэх.

**Зэхэзыщагъэр
къыдэзыхыгъэхэр:**
Адыгэ Республикаем лъэпкъю Иофхэмкъю, Икыльб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырээ эзэлхыныгъэхэмкъю Икыльб къэбар жъугъэм иамалхэмкъю и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшылэр:**
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъаїэм
игуадзэ:
52-49-44,
пшъэдэкъыж
зыхырэ
секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр:
Урысие Федерацием хэутын Иофхэмкъю, телерадиокъетынхэмкъю Икыльб зэлъы-Іэсикъю амалхэмкъю и Министерствэ и Темыр-Кавказ чылпігъэлэшап, зэраушыхытагъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушахытагъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкімкі
пчъагъэр
4023**
Индексхэр
52161
52162
Зак. 580

Хэутынным
узыкъиэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыкъиэтхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

**Редактор
шхъаїэр
Дэрбэ Т. И.**

Редактор
шхъаїэм
игуадзэр,
пшъэдэкъыж
зыхырэ
секретары

**Мэшлээкъю
С. А.**

